

Předmluva k druhému vydání

Tuto knihu jsem psal váhavě, tak trochu jako vyznání, daleko víc jako podnět k zamyšlení. Věřím, že kulturní totožnost tohoto společenství poutníků dějinami, kterému říkáme *národ*, je ve věku všeprazdňující globalizace něčím nad jiné cenným. Zároveň jsem přesvědčen, že tato kulturní totožnost či *národnost* žije naším činným zájmem a naším obcováním. Chřadne lhostejností. To, jak rychle se kniha stala podpultovým zbožím, rozptýlilo všechna váhání. Je mi to důkazem, že otázka o smyslu naší národní totožnosti nám není lhostejná. Odezva v tisku svědčí o lidech, kteří knihu přijali jako výzvu k zamyšlení, ne jen k lhostejnému „souhlasím“ nebo „nesouhlasím“.

Druhé vydání je tedy druhým kolem přemýšlení o smyslu zvláštního českého bytí a žití. V textu jsem udělal řadu drobných změn a doplňků. Celkově jsem si v druhém vydání daleko víc všímal návazností vlastního námětu knihy, novodobé české totožnosti, na daleko starší dějiny české státnosti a kultury. Následně jsem si daleko pečlivěji všímal náboženské problematiky v našich dějinách – úsilí o pravdu, úsilí o víru a její očistu, a úsilí nahlédnout naše osobní i národní bytí pod zorným úhlem věčnosti i ve věku, pro který se slovník tradiční víry stal z velké části nesrozumitelným. Zcela jsem přepracoval osmou kapitolu a pokusil se v ní načrtnout obecně lidský rámec, do kterého potřebujeme zasadit naši českou zvláštnost. Konečně ve zcela nové

kapitole závěrečné jsem ke svému tázajícímu pohledu v tradici Sókratově připojil rozměr vyznání po vzoru Augustinově – co pro mě znamená být Čech jako skutečnost, jako idea a jako výzva.

Tak jako jsem v prvním vydání hovořil se svými posluchači, ve druhém vydání hovořím s autory recenzí, kteří mi prokázali, že je možné *mluvit pravdu v lásce*. Jejich chvála mi byla povzbuzením, jejich kritika podnětem k další četbě a k dalšímu přemýšlení.

Za to dlužím díky především svému bratru v Kristu, prof. Karlu Skalickému z Teologické fakulty Jihočeské univerzity, jehož přednáška „Prolegomena k budoucí filosofii českých dějin“ na konferenci exilové Československé společnosti pro vědy a umění v Interlakenu v roce 1976 mě – slovy Kantovými – vybrucovala z dogmatického spánku a uvedla na cestu, která mě po třech letech dovedla k psaní této knihy. Jako přítel nejvěrnější Karel Skalický pak podrobil její první vydání přísné, ale zároveň nekonečně pečlivé a ohleduplné kritice. Ne, nedošel jsem ve všem ke stejným závěrům jako on, ale vím, že díky diskusi s ním v *Listech* 39, 2009, č. 6 a v *Listech* 40, 2010, č. 1 jsem ve svém myšlení zas o krok dál.

Stejně tak děkuji i dvěma svým tovaryšům z cechu filosofického, vzácnému znalci českého myšlení dr. Josefu Zumrovi z Filosofického ústavu Akademie věd České republiky a pečlivému hledači smyslu Mgr. Jakubu Trnkovi z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy.

Zcela zvláštní díky dlužím dlouholetému příteli a souputníkovi na prašných cestách vyhnanství, dr. Karlu Hrubému, někdy předsedovi Československé sociální demokracie v exilu a dědici masarykovské tradice sociální demokracie.

Díky jim všem a tolika dalším přátelům z řad ekologického hnutí, z řad Českobratrské církve, z řad kolegů, přátel i sousedů, mezi kterými jsem znovu našel svůj

domov. Vám všem dík, radost, zdar i sílu – je nám toho všeho třeba. Díky vám se tato kniha nestala mrtvou literou, za kterou čtenář udělá tečku a pustí ji z hlavy. Díky vám se stala živým slovem, protože teprve v obcování bližních slovo ožívá.

Ještě docela na závěr – radostný a vděčný dík náleží paní Dorothy Mills Kohákové. Ač rodilá Američanka, již dvacet let mi pod vším nánosem únavy, malichernosti, závisti a zloby dlouho zkoušené země ozařuje opomíjenou Pravdu naší evropské a české kulturní totožnosti. Děkuji!

31. března 2010

Erazim Kohák